

АУДАРМАТАНУ ТЕРМИНДЕРІНІҢ
СӨЗДІГІ

Алматы
«Қазак университеті»
2016

ӘОЖ 80/81
КБЖ 81.2 Каз-7
А 91

*Баспаға әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Ғылыми кеңесі
(Хаттама №2, 31.10.2016)
және Редакциялық-баспа кеңесі ұсынған
(Хаттама №1, 02.11.2016 ж.)*

*Сөздік шетел филологиясы және аударма ісі кафедрасының
«Қазақстандық аударматанудың әлемдік мәдениетаралық
кеңістіктегі заманауи мәселелері: зияткерлік әлеуеті және даму
болашағы» атты ғылыми жобасы аясында жарық көріп отыр*

Пікір жазғандар:

филология ғылымдарының кандидаты **Е. Карбозов**
филология ғылымдарының кандидаты **Е. Солтанаева**

Құрастырғандар:

Ә. Тарақов, Т. Есембеков, Л. Мұсалы, С. Сейденова,
Ә. Жапарова, А. Айтмұханбетова

А 91 **Аудармағану терминдерінің сөздігі /** Құраст.: Ә. Тарақов,
Т. Есембеков, Л. Мұсалы, С. Сейденова, Ә. Жапарова, А. Айтмұхан-
бетова. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 96 бет.
ISBN 978-601-04-2081-6

Қазіргі жоғары оқу орындарында аударматану пәнін оқыту үшін сөздіктердің алатын орны ерекше. Сөздіктердің сапасы зерттеу жұмыстарының сапалылығына байланысты. Бүгінгі таңда сөздіктің практикалық мәнмен қоса, оның ғылыми сапасына да ерекше назар аударылады. Сондықтан сөздік кез келген мекемеде емес, осы мамандықты жете меңгерген ғылыми маман кадрлардың шоғырланған жерінде жасалыған. Аударматану саласындағы барлық жаңа құрылымдарды әлем және орас сөздіктерінен кейде сөзбе-сөз тікелей қабылдасақ, кейде өз сөзімізбен аударып отырымыз. Сол арқылы қазақ аударматануының терминологиясын молайтуға дамындауға алатын сөздіктің алатын орны ерекше болмақ. Сонымен қатар, «Аударма ісі» мамандығына оқып жүрген студенттер мен магистранттарға арналады.

**ӘОЖ 80/81
КБЖ 81.2 Каз-7**

© Құраст.: Тарақов Ә және т.б., 2016
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2016

ISBN 978-601-04-2081-6

КІРІСПЕ СӨЗ

Аударматанудың жаңа белесі

Аударманың қай түрі де оңай емес. Ауызша, жазбаша, көркем аударма түрі де еліміз тәуелсіздігіне аса қажет. Көркем аударма – халықтар әдебиетін өзара байланыстыратын, ұлттық мәдениет пен тілді байытатын баға жеткізгісіз рухани қазына.

Бізде қазақ тақырыбына жазылған орыс немесе басқа да халықтар ақын-жазушыларының көптеген шығармалары бар. Бұдан біраз жыл бұрын қазақ тақырыбындағы орыс жазушыла-рының көптеген туындылары аударылғанымен, әлі қаншама туынды кезегін күтуде. Ғылыми-көпшілік, танымдық, тарихи-этнографиялық еңбектердің бәрін аудару міндет емес. Ең алды-мен ұлтымызға қажеттілерін, маңыздыларын аудару керек.

Әдебиетіміздің басқа ұлттарға және шетелге насихатталуына, таралуына сол елдің тілін әдеби негізде меңгерген ұлттық ау-дармашы кадрларын даярлау – заманауи мәселе.

Мысалы соңғы бес-алты жылда Ж. Аймауытовтың шығар-маларын Ш. Құсайынов, М. Жұмбаев туындыларын Ә. Қодар, М. Мақатаев поэзиясын Ж. Баймұханбетов, Қ. Жұмаділовтың «Дарабоз» дилогиясын З. Буланова, С. Елубаевтың «Ақ боз үй» романын А. Жақсылықов орысшаға тәржімеледі. Аудармалардың көркемдік-стильдік сәйкестігі, басқа да аударылу сипаты тал-данып, бағалануда. Мәселен Ә. Ахметов аударған Ағата Кристи әңгімелері ағылшын түпнұсқасымен көркемдігі, тілі, стилі жағынан дәл, сәйкестігінен бөлек, орысша аудармалардан да жақсы жасалған. Осындай бағалауды Гетеннің «Фаустын» аударған М. Құрмановқа, Ғ. Мұқанов тәржімалаған Клер Клермонттың «Владимир мен Зарасын» айтар едік.

Аннотациялық басылым

Әнуар Тарақов

Темірғали Есембеков

Лайла Мұсалы

Сәуле Сейденова

Әсемжан Жатрова

Айнұр Айтмұхамбетова

АУДАРМАТАНУ ТЕРМИНДЕРІНІҢ СӨЗДІГІ

Редакторы *Ағниа Хасанқұзы*

Компьютерде беттелген *Айгүл Абдиева*

Мұқабә дизайны *Айша Қаппева*

ИБ 10503

Басуға 25.11.2016 жылы қол қойылды.

Пішімі 60x84 1/2, Көлемі 6,0 б.т. Офсетті қағаз. Санлық басылыс.

Тапсырыс № 579. Тарадымы 500 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің

«Қазақ университеті» басапа үйі.

050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» басапа үйі баспаханасында басылды.